Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht Fheidhmeach, 2007

Marc Iomlán

Speisialtacht Ghairmiúil – Óstán, Lónadóireacht agus Turasóireacht

(200 marc)

Creidiúint

Dé hAoine, 8 Meitheamh

Tráthnóna, 2.00 to 3.30

Treoracha d'Iarrthóirí

1. Scríobh do SCRÚDUIMHIR sa spás seo:

2. SCRÍOBH NA FREAGRAÍ AR FAD SA FHREAGARLEABHAR SEO.

3. Ní mór d'iarrthóirí tabhairt faoi **CHEITHRE** cheist.
   Freagair ceist amháin as **gach** roinn de na ceithre roinn sa pháipéar.
   Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist.

Don Fheitheoir amháin	*Don Scrúdaitheoir amháin*		
Stampa an Ionaid	1.	Móriomlán na n-iomlán bunleathanaigh	
	2.	Suim iomlán na gceisteanna dícheadaithe	
	3.	Marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	
	4.	Bónas do fhreagairt trí Ghaeilge	
	5.	Marc iomlán a bronnadh má tá bónas don Ghaeilge i gceist. (3 + 4)	
	Nóta: Caithfidh an marc i líne 3 (nó líne 5 má bronnadh bónas don Ghaeilge) a bheith comhionann leis an marc sa bhosca **Marc Iomlán** ar an ngreille ar an bhflapa **agus** ar thosach an fhreagarleabhair.		

Roinn 1 – Ag Ithe as Baile: Bealach an Mhearbhia

(Tabhair faoi Cheist 1 nó faoi Cheist 2 as an roinn seo. Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist.)

1. ***Is minic scónaí a dhéantar sa bhaile san áireamh ar an mbiachláir i siopaí caife*.**

(a) Ainmnigh **trí** chineál dhifriúla scónaí a dhéantar sa bhaile. (6 mharc)

____

____

____

(b) Liostaigh na bun chomhábhair atá riachtanach chun cineál **amháin** ar bith scóna atá ainmnithe agat a dhéanamh. (8 marc)

Cineál scóna a dhéantar sa bhaile ______________________

Bun chomhábhair ____________ ____________

____________ ____________

____________ ____________

(c) Seachas scónaí, ainmnigh **cúig** chineál de bhianna bácáilte difriúla a mbeadh coinne agat leo ar an mbiachlár i siopa caife. Léirigh praghas **gach** bia díobh. (15 mharc)

BIACHLÁR SIOPA CAIFE

Cineálacha Bia Bhácáilte	€0.00

(d) Tabhair **ceithre** threoirlíne ba cheart a leanúint chun a chinntiú go mbíonn an toradh sásúil nuair a bhítear ag bácáil aráin agus scónaí. (12 mharc)

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

3. ______________________________

____

4. ______________________________

____

(e) Mínigh **gach** ceann díobh seo a leanas: (9 marc)

Gníomhaí ardúcháin ______________________________

____

____

____

Fuin ______________________________

____

____

____

Bácáil Bhruthóige ______________________________

____

____

____

2. ***Is minic a úsáidtear cócaireáin mhicreathoinne i siopaí Mearbhia.***

(a) Tabhair **dhá** bhuntáiste agus **dhá** mhíbhuntáiste a bhaineann le húsáid cócaireán micreathoinne le bia a ullmhú i siopa Mearbhia. (12 mharc)

Buntáistí

1. ______________________________

____

____

2. ______________________________

____

____

Míbhuntáistí

1. ______________________________

____

____

2. ______________________________

____

____

(b) Liostaigh **dhá** bhia atá oiriúnach le haghaidh cócaráil mhicreathoinne agus **dhá** bhia nach bhfuil oiriúnach le haghaidh cócaráil mhicreathoinne. (8 marc)

BIANNA OIRIÚNACHA	BIANNA MÍ-OIRIÚNACHA

(c) Cad is brí le h***am seasaimh*** i gcás cócaráil mhicreathoinne? (6 mharc)

____

____

____

____

(d) Cad iad na réamhchúraimí sábháilteachta ba cheart a dhéanamh nuair a úsáidtear cócaireán micreathoinne?

(12 mharc)

(e) Tabhair miontreoracha chun cócaireán micreathoinne a ghlanadh. (12 mharc)

Roinn 2 – **Ag Ithe as Baile: Óstáin, Bialanna agus Institiúidí**

(Tabhair faoi Cheist 3 <u>nó</u> faoi Cheist 4 as an roinn seo. Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist.)

3. ***Tá iarrtha ort lónadóireacht a dhéanamh le haghaidh lóin do cheathrar den lucht gnó.***

(a) Liostaigh **<u>cúig</u>** thoisc is ceart a chur san áireamh nuair a bhítear ag pleanáil biachláir don lón. (10 marc)

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

4. ______________________________

5. ______________________________

(b) Pleanáil agus leag amach biachlár lóin **<u>trí</u>** chúrsa le haghaidh na hócáide seo. (14 mharc)

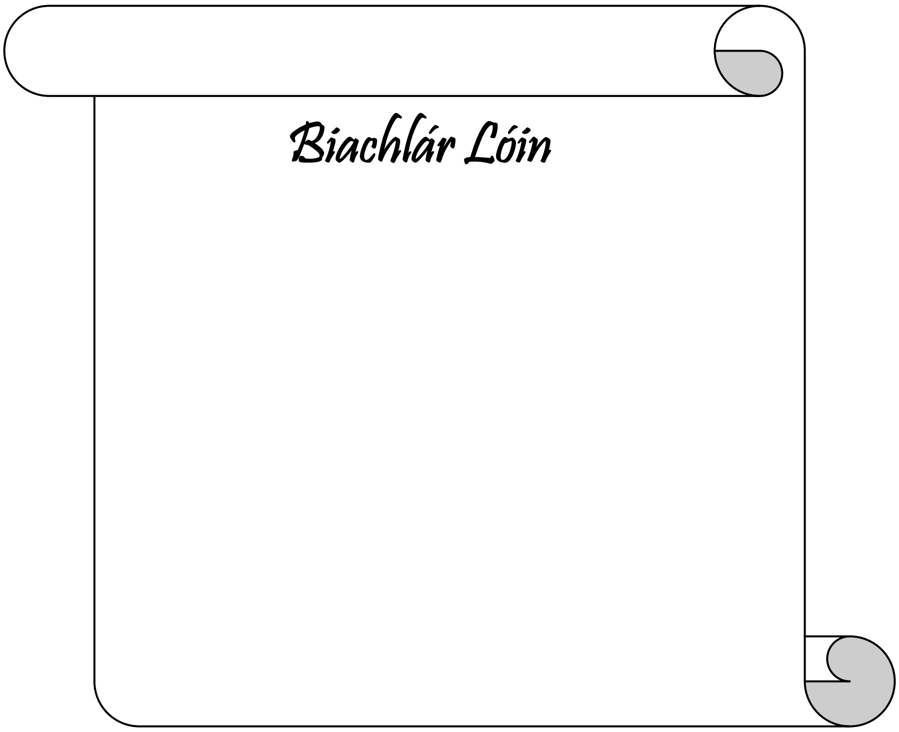

(c) Mol roinnt samplaí de bhianna áise a d'fhéadfaí a úsáid in ullmhúchán míreanna bia den bhiachlár thuas. (6 mharc)

____

____

____

____

(d) Tabhair **trí** bhuntáiste agus **trí** mhíbhuntáiste a bhaineann le bianna áise a úsáid nuair a bhíonn lónadóireacht le haghaidh béilí á déanamh. (12 mharc)

Buntáistí

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

3. ______________________________

____

Míbhuntáistí

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

3. ______________________________

____

(e) Mínigh aon **dá** cheann díobh seo a leanas: (8 marc)

Maisiú ______________________________

____

____

Géarú goile ______________________________

____

____

Bord Cáise ______________________________

____

____

4. ***Tá sé riachtanach go ndéanfaí bia a láimhseáil go sábháilte chun cosc a chur le bia-nimhiú.***

(a) Tabhair breac-chuntas ar na rialacha ba cheart do *láimhseálaithe bia* a leanúint chun ardchaighdeán sláinteachais phearsanta a chinntiú. (10 marc)

(b) 1. Cad iad comharthaí an bhia-nimhithe? (6 mharc)

2. Ainmnigh **<u>dhá</u>** ghrúpa daoine is mó atá i mbaol ó bhia-nimhiú. (4 mharc)

(c) Ainmnigh cineál **<u>amháin</u>** de bhaictéir bhia-nimhithe. (3 mharc)

(d) Liostaigh **ceithre** thoisc atá riachtanach le haghaidh fás baictéar. (12 mharc)

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

4. ______________________________

(e) Cad iad na réamhchúraimí ba cheart a dhéanamh nuair a bhíonn cócaráil á déanamh ar fheoil/chirceoil, **agus** nuair a bhíonn feoil/circeoil á dáileadh, chun bianimhiú a sheachaint? (15 mharc)

Réamhchúraimí nuair a bhítear ag cócaráil feola/circeola ______________________

Réamhchúraimí nuair a bhítear ag dáileadh feola/circeola ______________________

Roinn 3 – Fáilteachas sa Turasóireacht

(Tabhair faoi Cheist 5 nó faoi Cheist 6 as an roinn seo. Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist)

5. ***Tá tusa agus cara leat ag pleanáil saoire in Éirinn an samhradh seo.***

(a) Tabhair cúiseanna a roghnófá dul ar saoire in Éirinn de rogha ar dhul ar saoire thar lear. (12 mharc)

(b) Tabhair breac-chuntas ar na céimeanna atá i gceist agus tú ag pleanáil don tsaoire. (12 mharc)

(c) Liostaigh **<u>cúig</u>** mhórchostas ba cheart a chur san áireamh i do bhuiséad saoire. (10 marc)

Buiséad Saoire

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________

(d) Mol **<u>trí</u>** bhealach chun costais do shaoire a laghdú. (9 marc)

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________

(e) Déan cur síos ar **<u>thrí</u>** sheirbhís a chuireann oifigí turasóireachta ar fáil. (7 marc)

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

3. ______________________________

____

6. *(a)* Liostaigh **ceithre** ní náisiúnta is ábhar spéise do thurasóirí in Éirinn agus ainmnigh an contae ina bhfuil **gach** ceann díobh suite. (12 mharc)

NITHE NÁISIÚNTA IS ÁBHAR SPÉISE DO THURASÓIRÍ	**CONTAE**
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.

(b) Tabhair mionsonraí i dtaobh ceann **amháin** de na nithe náisiúnta atá ainmnithe agat is ábhar spéise do thurasóirí. Déan tagairt do **gach** ceann de na ceannteidil seo a leanas: (18 marc)

Ainm an ní náisiúnta is ábhar spéise do thurasóirí____________________________

1. Cúiseanna a bhfuil éileamh ag turasóirí air ________________________________

2. Próifíl an turasóra thipiciúil (e.g. inscne, aois, etc.) _________________________

3. Áiseanna / conláistí atá ar fáil ____

(c) Mol roinnt slite ina bhféadfaí fáiltiú níos fearr roimh thurasóirí i do cheantar áitiúil agus roinnt slite ina bhféadfaí níos mó díobh a mhealladh ann. (8 marc)

(d) Tabhair breac-chuntas ar na príomhthosca a raibh tionchar acu ar fhás na turasóireachta in Éirinn le blianta beaga anuas. (12 mharc)

Roinn 4 – **Lónadóireacht le hAghaidh na hÉagsúlachta**

(Tabhair faoi Cheist 7 <u>nó</u> faoi Cheist 8 as an roinn seo. Tá 50 marc ag gabháil le gach ceist.)

7. ***Tá tú ag pleanáil béile tráthnóna a óstáil agus é bunaithe ar théama idirnáisiúnta.***

(a) Ainmnigh an tír a roghnófá mar théama le haghaidh an bhéile seo. (4 mharc)

____

(b) Pleanáil agus leag amach biachlár dinnéir **<u>trí</u>** chúrsa ina bhfuil miasa traidisiúnta de chuid na tíre atá ainmnithe agat san áireamh. (14 mharc)

Biachlár Dinnéir

(c) Seachas pleanáil biachláir, déan cur síos ar na príomhjabanna/thascanna ba cheart a dhéanamh nuair a bhíonn an béile á eagrú agus á óstáil. (15 mharc)

____

____

____

____

____

____

(d) Tabhair cúiseanna a bhfuil níos mó bianna eitneacha ar fáil anois sna hollmhargaí.

(9 marc)

(e) Scríobh síos an tír lena mbaineann **gach** ceann de na bianna eitneacha seo a leanas.

(8 marc)

BIANNA EITNEACHA	TÍR LENA mBAINEANN SIAD
Cál Ceannann	
Fajitas	
Paella	
Arán Naan	
Cannelloni	
Brioscóga Cloicheán	
Escargots (seilidí)	
Pastaenna Cornacha	

8. *(a)* Críochnaigh an abairt seo a leanas: (5 mharc)

Is é is galar céiliach ann ná riocht a chuireann cosc le díleá ábhar próitéine ar a dtugtar

____

(b) Liostaigh **ceithre** bhia ba cheart do dhaoine a bhfuil an galar céiliach orthu a sheachaint. (12 mharc)

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________

(c) Pleanáil biachlár bricfeasta **agus** biachlár lóin phacáilte le haghaidh duine a bhfuil an galar céiliach air/uirthi. (18 marc)

Biachlár Bricfeasta

Biachlár Lóin Phacáilte

(d) Déan trácht ar luach cothaithe na mbiachlár atá pleanáilte agat. (9 marc)

Biachlár bricfeasta

Biachlár lóin phacáilte

(e) Mínigh cad a chuireann an tsiombail seo in iúl don tomhaltóir. (6 mharc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Don scrúdaitheoir amháin

Ceist	**Marc**
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
Marc Iomlán	